

Säby 3:29
Expeditionsbyggnad nr 82, Barkaby flygfält

Järfälla kommun
Stockholms län

Ursprunglig kontorsdörr återanvänd till förråd

ANTI KVARI SK SLUTREDOVISNING

SAKKUNNIG KONTROLL av KULTURVÄRDEN enligt PBL

Objekt:	Säby 3:29 Expeditionsbyggnad nr 82, Barkarby flygfält Järfälla kommun, Stockholms län
Beställare:	Din Bostad Sverige AB Genom Tor Forsman
Bygglov diariernr:	LOV 07-977

ANTIQUARISK SLUTREDOVISNING

Utlåtande: Projektet godkänns

Antikvarisk sakkunnigkontroll har utförts i samband med renovering av murarna i omfattning enligt nedan.

Projektet som helhet uppfyller de krav som ställs i 3 kap. §§ 10, 12 och 13 PBL (Plan och Bygglagen).

Anmärkningar:

Vid senaste besöket på plats jan 2009 kvarstod anpassning av ventilationskanalernas storlekar. Ska vara rektangulära med platt ovansida.

Typ av kontroll och omfattning

Kontrollen har ingått i byggherrens egenkontroll enligt kontrollplan fastställd vid byggsamråd enligt ovan.

Undertecknad har utfört löpande kontroll under byggskedet. Kontrollen har omfattat utvändiga bygglovspliktiga åtgärder såväl som invändiga åtgärder.

Förutsättningar

Bygglov för ändrad användning föreligger samt särskilt yttrande från Järfälla kultur 2008-01-18.

Kort om objektet

Expeditionsbyggnaden, sammanbyggd med en divisionshangar på Barkarby flygfält tillhörde Kgl. Svea flygflottilj, F 8 som hade sin bas här 1938-1963. I expeditionsbyggnaden lämnade flygarna sina rapporter, här satt divisionsledning och kompaniledning, de senare med ansvar för den tekniska personalen. I en del tillbyggd i vinkel till kontorslokalerna fanns verkstadslokaler och förråd.

De flesta byggnaderna i området är uppförda 1938-40. Bebyggelsen ritades av Flygförvaltningens byggnadsavdelning. Barkarby var en av de första militära anläggningar som uppfördes i funktionalistisk stil. Hela anläggningen är av kulturhistoriskt värde.

Nya dörrar från lägenheterna mot gården har tagits upp

Sammanfattning av ändringar och omfattning

Fastighetsägaren Din Bostad Sverige AB har genomfört ombyggnad av expeditionsbyggnaden till lägenheter för gruppboende med tillgänglighetsanpassning och byte av samtliga installationer för el och vvs. Byggnaden fick ny puts och återställande av ursprunglig kulör samt nya fönster. Lägenheterna mot gården försågs med egen utgång samt korridorrens fönster mot väster gjordes om till utrymningsdörr.

Underlag

Ritningar Ark-Löfen AB Bygglovhandling Säby 3:29.

Antikvarisk förundersökning, Reichmann Antikvarier AB, 2008-03-06

Utvändig Färgsättning

Följer program för hangaren enligt tidigare dokumentation

Kulör för blinderingar NCS S7502-Y

Korridor mot hangaren

Trappa ska förses med tunnare smides räck

Antikvariska konsekvenser

Ursprungliga och nya fönster

De ursprungliga fönstren med underkantshängd funktion har kunnat behållas i lägenhet nr 3. De övriga har inte gått att spara då de varit i alltför dåligt skick. Nya fönster har utförts med de ursprungliga fönstren som förebild vid dimensionering och detaljutförande. Här finns en fast och en öppningsbar typ.

Fönsterbytet har inneburit en minskning av byggnadens kulturvärde i och med att flertalet av de ursprungliga fönster försvunnit (teknikhistorisk aspekt av dokumentvärde. Även upplevelsen av byggnaden med underkantshängda fönster på ursprungligt vis är karakteristiskt vilket nu till stor del saknas. Positivt är trots allt att vissa fönster är bevarade som vittnesbörd.

Terrassdörrar.

Nya terrassdörrar från lägenheterna mot gården har ordnats med liknande proportioner som de ursprungliga fönsteröppningarna.

Bygglovet medgav öppningar mot gården och dörrarna har utformats med liknande proportioner som fönstren. Kulturvärdet bedöms ha påverkats genom åtgärden då den nuvarande gestaltningen med dörrar i markplan signalerar bostadsändamål snarare än den ursprungliga kontorsanvändningen.

Handikappdörr på gaveln

Det spröjsade fönstret på gaveln ersätts av en dubbeldörr som ska fungera som handikappentré.

Den nya dubbeldörren har liknande symmetri beträffande fönsterproportionerna men har en betydligt avvikande mittpost jämfört med det tidigare fönstrets proportioner.

Ursprungligt underkantshängt fönster i lägenhet nr 3

Beslag på ursprungligt fönster

Ändrad användning

Ändring från kontor till bostad. Genom att byggnaden ändrade användning har en grundläggande förändring av byggnadens kulturvärde skett.

Kontinuiteten är bruten med kontorsanvändning vilket medför en ändrad avläsning av byggnaden. Den strama kontorskaraktären som är typisk för denna kategori av enkla bruksbyggnader ändras till en miljö anpassad till boende. Upplevelsevärden knutna till autenticitet har därmed minskat.

Ändring av planslösning

Den ursprungliga planslösningen, med en centralt placerad korridor och fönster mot gaveln, är bevarad medan kontorsrummens organisation är ändrad och fördelad mellan ett antal lägenheter. På byggnadens sydöstra sida skapas en lägenhet, ett vilrum samt två förråd. På den nordvästra sidan skapas tre lägenheter, en tillkommer i den vinkelställda delen. I den borte f.d. verkstadsdelen inrättas expedition, förråd m.m.

Eftersom korridoren utgör den enskilt viktigaste volymen i byggnaden bevaras karaktären även om den idag fungerar som korridor för bostäder. Lägenheternas respektive anpassningar till den ursprungliga planslösningen bedöms inte påverka kulturvärdet i nämnvärd omfattning.

Invändiga snickeridetaljer

Återanvändning av invändiga korridorörrar med beslag har skett i de fall där dörrarna leder till förråd, servicerum och liknande men inte är entrédörrar till respektive lägenheter. Nya dörrblad har försetts med listverk

Åtgärderna med anpassning av nya snickerier och bevarande av ursprungliga dörrblad har inneburit att upplevelsevärden av korridoren i viss mån har bevarats vilket är positivt.

Ny utrymningsdörr på gaveln mot väster

Ny lägenhetsdörr och två återanvända dörrblad

Takanordningar för ventilation

Frånluftskanaler har ordnats på taket med beklädnad av papp och plåt.

Proportionerna på genomföringar och stös är acceptabla medan krönens nuvarande utformning kvarstår att anpassa till byggnadens karakteristiska formspråk.

Stockholm 2010-01-12

Claes Reichmann

Certifierad kontrollant av kulturvärden, Behörighet K

Medlem i Sveriges praktiserande byggnadsantikvarier, SPBA

Distribution till:

Projektledare

Arkitekt

Kultursekreterare Järfälla kn.

Tor Forsman, Byggmentor i Roslagen AB

Göran Löfström, Arkitekt-Löfen AB

Ingrid Kennerstedt-Bornhall

Bilagor: Ursprunglig planritning samt bygglov Arkitekt Löfen AB